

»Tað er einaferð um árið at ólavsøka er«

At kappróðurin er ein óloysiligur partur av summarstevnunum, hevur í øllum førum higartil verið ein staðfesting, sum eingin hevur viljað pilkað við. Men um tað verður soleiðis í framtíðini, kann verða ivasamt.

Í Sosialinum um vikuskiftið – og í miðlunum okkara í Miðlahúsinum seinastu vikuna, hevur nógv verið gjørt burtur úr kappróðri og summarstevnum. Nevnt hevur millum annað verið, at kappróðurin eigur at loysast frá summarstevnunum, soleiðis at kappróðurin kann mennast – kanska við at hava fleiri kappróðrar og fleiri ymsar teinar at rógva. Bæði teir siðbundu teinarnar, men eisini teinar, har manningarnar rættiliga kunnu spennast seg út, eins og longri teinar, har seiggið í mannignini, kunnleiki til veður og streym og annað kann

verða partur av kappingini. Tó skal endabresturin vera á ólavsøku.

Slík sjónarmið eru áhugaverd, og uttan iva eru nógvar meiningar um, hvør loysnin er hin rætta. Men fyrri tað, um kappróðurin í mong ár hevur verið fyriskipaður soleiðis, sum vit kenna hann, so er tað ikki vist, at so nýtist verða framyvir.

Hóast kappróðurin fyllir nógva á ólavsøku, so er ólavsøkan so nógva meira og annað enn kappróðurin.

Ólavsøkan er eisini søga – upprunin er jú at minnast Ólav kong, sum fall á Stiklastøðum í Noreg í 1030. Tí nertir ólavsøkan eisini við okkara uppruna og okkara samleika – og okkara kristna kjølfesti.

Ítróttin setir sín serliga dām á ólavsøkuna – fyrst og fremst kappróðurin, har ársins vinnarar verða funnir. Og stór er hátíðarløtan á Vaglinum, tá ítróttarfolk ganga skruðgongu í sambandi við setanina

– sum er beint fyrri kappróðurin. Og tá kappróðurin er, tá er ólavsøkan byrjað, eisini hjá teimum, sum ikki vóru á Vaglinum til setanina.

Hátíðarlaga byrjar ólavsøkudagur við kirkjugongd, tá yvirvöldin fer í skruðgongu í og úr Havnar kirkju.

Tingárið byrjar eisini á ólavsøku, tá lögmaður leggur fyrri tingið tann politikk, sum rekast skal næsta árið. Tað ger hann við ólavsøkurøðu síni, har hann boðar frá, hvørji átøk og hvørji lógaruppskot verða lögð fyrri tingið næsta árið.

Løtan er vøkur og hátíðarlig, tá prestar, tingfólk, landsstýrisfólk og embætisfólk ganga skruðgongu – og ikki minni hugnalig er løtan á Vaglinum við sang og røðu, áðrenn tingfundurin verður settur.

Ólavsøka er sum nevnt eisini søga – og tá tríva vit mangan í bókmentir við tilsippingum til Havnina og ólavsøkuna. Fastur fúsar er skaldið Pól F

við »Tórshavn tú Føroyalands miðstøða er«, men eins fastur táttur er Kári Jacobsen vorðin við sanginum »Tað er einaferð um árið, at ólavsøka er«. Hetta vísir okkum, hvussu gomul og siðbundin mentan kann finna saman við nýggjari og modernari mentan.

Eisini kundu vit trivið í William Heinesen og hansara gomlu havnarmyndir – ella áarstovubroðurnar Janus og Hans Andreas. Annar við mergjaðu yrkingunum og týðingini av Illionskvænum hjá Homer – og hin, barnavinurin mikli við Barnarimunum – ella við »Kistuni av kamfertra«.

Hóast ítróttur, mentan, siðsøga eins og hugni og vertskapur hava nógva at siga á ólavsøku, so hevur verið sum altíð nógva at siga. Er veðrið gott, so leita vit øll okkum oman í býin. Men regnar – og regnar illa, so kann tað gerast rættiliga fólka-

tómt. Men ólavsøkan verður kortini hildin, bara ikki so nógva uttandura, sum tá veðrið er gott. Vit vænta sjálvandi gott veður á ólavsøku!

Við takkarorðunum hjá Pól F. Joensen heilsa vit í Miðlahúsinum øllum góða ólavsøku:

Tøkk fái Havnin og fólkið, har býr, fyrri góð minnir og gleim, sum hon á Ólavs halgaðu tíð gav til hvørt Føroyalands heim. Tí ólavsøkan skal øld eftir øld reka burtur klandur og sorg. Veri, so leingi sum føroyingur er, Tórshavn vár miðstøð og borg.

Eiríkur Lindenskov
blaðstjóri